

**Lotteri- og
stiftelsestilsynet**

Norsk Tipping
Revisjon av spillproduksjon

TILSYNSRAPPORT

Rapport nr. 2013-05

Norsk Tipping Spillproduksjon

TILSYNSRAPPORT

Rapport nr: 2013 - 05
Saksnr: 13/00549-01
Revisjonsdato: 15. og 16. mai 2013
Foretak: Norsk Tipping
Kontaktpersoner: Alf Eldar Bergset Norsk Tipping
Agnar Aamot Lotteri- og stiftelsestilsynet
Revisjonslag: Agnar Aamot, Lotteritilsynet, revisjonsleder
Jan Petter Sæbø, Lotteritilsynet, medrevisor

Rapportens innhold:

Tilsynsrapport 2013-05 beskriver eventuelle avvik og observasjoner etter revisjon av spillproduksjon ved Norsk Tipping.

Hovedkonklusjoner:

Revisjonen avdekket ingen avvik fra spilleregler, utfyllende bestemmelser, eller bedriftsinterne bestemmelser knyttet til gjennomføring av det definerte området for spillproduksjon.

Det er ikke registrert observasjoner ved gjennomføring av revisjonen .

I punkt 5 har vi valgt å kommentere et eget internkontrollsystem som kontrollerer og verifiserer samsvar mellom registrerte spilltransaksjoner, trekningsresultat og vinnerutvalg gjennomført av 3. parts overvåking av ICS server.

Utarbeidet dato: 24. juni 2013

Agnar Aamot
revisjonsleder

Jan Petter Sæbø
underdirektør

Innhold

1. Innledning	4
2. Dokumentunderlag.....	4
2.1. Myndighetskrav.....	4
2.2. Bedriftens interne krav	4
3. Revisjonsomfang.....	4
4. Gjennomføring av revisjonen.....	5
5. Lotteritilsynets vurdering av informasjonssikkerhet og kontroll.....	5
6. Avvik.....	5
7. Observasjoner	5
8. Gjennomføringsplan	6

1. Innledning

Målet med revisjonen er å vurdere i hvilken grad Norsk Tippings system og aktiviteter sikrer at et registrert spill/kombinasjoner spill/systemspill for en eller flere dager er med de i rette trekningene.

Spillproduksjon er et komplekst og omfattende revisjonsområde som nødvendiggjør avgrensning og oppdeling til flere revisjoner som kan utfylle hverandre og gi et helhetsbilde.

Vi har derfor valgt å avgrense denne revisjonen til tallspillet – KENO.

Tilsynsrapport 2013-05 beskriver eventuelle avvik som er avdekket, og eventuelle observasjoner som er registrert gjennom revisjonen.

- AVVIK er forhold som tilsynet mener ikke er i samsvar med reglement og bedriftsinterne bestemmelser.
- OBSERVASJONER er forhold som ikke er i strid med krav fastsett i reglement eller bedriftsinterne bestemmelser, men der tilsynet finner grunn til å påpeke mulighet for forbedring.

Til eventuelle avvik er det beskrevet revisjonsbevis som er det faktagrnnlaget som fastsettelsen av avvik bygger på. Til eventuelle observasjoner forventer Lotteritilsynet at de håndteres slik at disse ikke senere utvikler seg til/bidrar til avvik.

Revisjonen er gjennomført som dokumentgjennomgang og feltarbeid. Norsk Tipping har gitt revisjonsteamet all nødvendig tilgang til dokumenter og personell – og har lagt alle forhold til rette for en effektiv gjennomføring av revisjonen.

2. Dokumentunderlag

2.1. Myndighetskrav

Spilleregler fastsatt av Kulturdepartementet 27. november 2012 og gjort gyldige av Norsk Tipping fra 25. januar i 2013.

Utfyllende bestemmelser gjeldende fra 29. januar 2013.

2.2. Bedriftens interne krav

Bedriftsinterne bestemmelser, kvalitetssystem og internkontroll.

3. Revisjonsomfang

Revisjonen ble avgrenset fra en spiller har mottatt gyldig spillkvittering til vinnerutvelgelse er gjennomført.

Revisjonen omfattet hvordan Norsk Tipping ivaretar spilleregler, utfyllende bestemmelser, bedriftsinterne bestemmelser og dokumenter for den definerte begrensningen for spillproduksjon. Videre omfattet revisjonen intervjuer av medarbeidere. Revisjonsteamet vurderte også Norsk Tippings rapportering av hendelser, avvik, korrigerende tiltak samt oppfølging og rapportering av slike.

4. Gjennomføring av revisjonen

I drift har vi hatt fokus på hvordan spillerens transaksjon for enkeltspill, flerdagsspill og systemspill blir delt og lagret for de ulike trekningene. Vi har fått formidlet og forevist deler av prosesssystemet for hvordan spillproduksjonen sin internkontrollopplegg fungerer. I tillegg til spilltransaksjoner omfatter dette også trekningsinformasjon og vinnerutvelgelse, herunder de ulike automatiske trinn for hvordan systemkontroller foregår, visualiseres, håndteres, verifiseres og rapporteres.

Videre hadde revisjonen fokus på etablering /vedlikehold av kompetanse, sertifisering/autorisasjon av nøkkelpersonell og stedfortredere.

Avslutningsvis ble det gjort en gjennomgang av Sikkerhet og kvalitet sine kontroller og rutiner opp mot spillproduksjon, herunder internkontrollsystemer (ICS), sertifiseringer, 3. parts revisjoner, avvikshåndtering og rapportering.

5. Lotteritilsynets vurdering av informasjonssikkerhet og kontroll.

Vi finner grunn til å kommentere noen viktige funksjoner i Norsk Tippings system som vi registrerer som viktige og positive for driftsikkerhet og pålitelig gjennomføring.

- Spilltransaksjoner lagres i parallelle doble servere som er reserve for hverandre.
- Data er kryptert og er sikret med kontrollbesifring som motvirker ytre/intern manipulering.
- Norsk Tipping har etablert et uavhengig kontrollsystem (ICS) for å verifisere omsetning, vinnerutvelgelse og premieberegning.
- De kontroller som gjennomføres er basert på en risiko- og vesentlighetsvurdering.
- Det er etablert et system for tilgangskontroll og sporbarhet.

6. Avvik

Det ble ikke registrert avvik.

7. Observasjoner

Det ble ikke notert noen observasjoner.

8. Gjennomføringsplan

Varsel om revisjon	: Årsplan 2013 - 04. mars 2013
Formøte	: 10. april 2013 med presentasjon av rev.omfang
Dokumentasjonsgjennomgang og presentasjon av fokusomr.	: 30. april 2013
Åpningsmøte	: 15. mai 2013
Feltarbeid	: 15. og 16. mai 2013
Intervjuer 15. mai	: Per Ove Skomakerstuen - avdelingsdirektør Per Kristian Mengshoel - leder tjenesteleveranser Bjørn-Inge Sletta – systemansvarlig
Intervjuer 16. mai	: Trond Laupstad – sikkerhetssjef
Oppsummeringsmøte	: 15. og 16. mai 2013

Alf Eldar Bergset – leder internrevisjon var kontaktperson mot Lotteritilsynet og koordinerte revisjonen for Norsk Tipping.